

Inspektionsrapport
från Skolverket
2006:121

Utbildningsinspektion i
den fristående grundskolan
Stensbo Skola
i Orust kommun

Beslut
Skolrapport

Skolverket

Stensbo Skola ideell förening
Landsvägen 86
474 95 HÄLLEVIKSSTRAND

2006-12-06
1 (2)
Dnr 54-2006:1750

Genomförd utbildningsinspektion i den fristående grundskolan Stensbo Skola i Orust

Skolverket har genomfört inspektion i den fristående grundskolan Stensbo Skola i Orust kommun. Besök gjordes i skolan den 14 september 2006.

Vid utbildningsinspektion tar Skolverket ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen samt om huvudmannen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Inspektionen av fristående skolor skall förutom att granska utbildningens kvalitet klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och vara berättigad till bidrag från barnens och elevernas hemkommuner.

Utbildningsinspektionen behandlar tre områden, verksamhetens resultat, genomförande och förutsättningar. Inspektionen syftar dock inte till att skapa en heltäckande bild av all skolverksamhet vid den aktuella tidpunkten utan prioriterar särskilt starka sidor eller påtagliga svagheter i verksamheterna. Övergripande information och exempel på kriterier för bedömningen av respektive granskningsområde finns publicerade på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se).

Av bilagd rapport framgår hur inspektionen genomförts samt de bedömningar som gjorts av inspektörerna.

Detta beslut redovisar endast områden som behöver förbättras i ett fortsatt kvalitetsarbete, då inga brister i verksamheten har konstaterats.

Skolverket avser att följa upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle. Skolverket kommer då att begära en redovisning av de åtgärder som vidtagits för att förbättra kvaliteten.

Skolverkets beslut med anledning av inspektionen

Skolverket bedömer att utbildningen vid Stensbo Skola i stort ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som skolor i det offentliga skolväsendet skall förmedla samt att skolan även i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.

Skolverket bedömer att Stensbo Skola alltjämt uppfyller kraven för godkännande för den fristående grundskola och har därmed fortsatt rätt till bidrag från barnens och elevernas hemkommuner.

Skolverket bedömer att följande områden är i behov av förbättringsinsatser.

- Skolan bör arbeta vidare med att förtydliga kursplanemålen för eleverna.
- Skolan bör analysera orsakerna till den relativt låga måluppfyllelsen i ämnena engelska och matematik och vidta åtgärder för att ge eleverna möjligheter att i större utsträckning nå målen.
- Skolan saknar gemensamma rutiner och former för att följa upp och utvärdera elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen.
- Utvecklingssamtalen bör förbättras.
- Likabehandlingsplanen saknar beskrivningar om hur planen skall förankras och göras känd bland barn/elever och föräldrar samt vilken kompetensutveckling som planeras under året.
- Den upprättade kvalitetsredovisningen bör förbättras vad avser beskrivningen av åtgärder för att öka måluppfyllelsen.

På Skolverkets vägnar

Marie-Hélène Ahnborg
Avdelningschef

Gerhard Eriksson
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har också enhetschefen Hans Larson samt undervisningsråden Tomas Erlandsson och Claes-Göran Aggebo deltagit.

Bilaga
Rapport

Kopia till
Orust kommun
Övriga enligt fastställd sändlista.

Utbildningsinspektion i den fristående grundskolan Stensbo Skola

Innehåll

Inledning	1
Underlag	2
Beskrivning av skolan	2
Sammanfattande bedömning	2
Bedömning av resultaten	3
Bedömning av genomförandet	4
Bedömning av förutsättningarna	7

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Stensbo skola den 14 september 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen. Detta är Skolverkets andra inspektion av skolan sedan den startade sin verksamhet 1999. Den senaste inspektionen av skolan gjordes höstterminen 2000. I Skolverkets beslut den 15 december (dnr 2000:2582) konstaterade Skolverket att Stensbo Skola alltjämt uppfyllde villkoren för godkännande för den fristående förskoleklassen och den fristående grundskolan samt att skolan fortsatt hade rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och om verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för fristående skolor.

Inspektionen av fristående skolor skall ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående skola och därmed ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som anges i Skolverkets beslut åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket vid den tidpunkt som framgår av beslutet. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömningar är dels dokument som huvudmannen har lämnat till Skolverket, dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I skolan intervjuades rektorn, lärare, elever och föräldrar samt skolsköterskan och företrädare för huvudmannen. Inspektörerna besökte också lektioner i samtliga årskurser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för bedömningarna.

Huvudmannen för Stensbo skola har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Skolverket har i samband med inspektionen haft kontakt med Orust kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Av kommunens svar framkommer att barn- och utbildningsnämnden gjort regelbundna besök i Stensbo Skola och med huvudmannen diskuterat elevprognoser, ekonomi, socialt klimat och kompetensutvecklingsinsatser.

Beskrivning av skolan

Stensbo skola	Antal barn/elever
Förskoleklass	8
Grundskola	50

Skolverket godkände Stensbo Skola i Orust som en fristående grundskola för årskurserna 1–5 genom beslut (dnr 1988:940) den 10 november 1998 samt för fristående förskoleklass genom beslut (dnr 1999:1906) den 22 november 1999. Skolans inriktning är allmän med profil ekologi, miljö, IT och språk.

Huvudman för skolan är Stensbo Skola Ideell förening med organisationsnummer 869001-2110.

Verksamheten vid Stensbo skola startade läsåret 1999/00 och omfattar förskoleklassen samt årskurserna 1–5.

Skolan hade vid inspektionsbesöket 58 barn och elever. De flesta av dessa är folkbokförda i Orust kommun.

Verksamheten är förlagd till en äldre skolfastighet, som tidigare inrymt en gammal byskola. Huvudmannen anordnar ingen skolbarnsomsorg utan barnen/eleverna är hänvisade till den kommunala fritidshemsverksamheten i Ellös skola.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Stensbo skola och om verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för den fristående skolan.

Inspektörerna bedömer att utbildningen vid Stensbo Skola i stort ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som skolor i det offentliga skolväsendet skall förmedla samt att skolan även i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden:

- Skolan bör arbeta vidare med att förtydliga kursplanemålen för eleverna.
- Skolan bör analysera orsakerna till den relativt låga måluppfyllelsen i ämnena engelska och matematik och vidta åtgärder för att ge eleverna möjligheter att i större utsträckning nå målen.
- Skolan saknar gemensamma rutiner och former för att följa upp och utvärdera elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen.
- Utvecklingssamtalen bör förbättras.
- Likabehandlingsplanen saknar beskrivningar om hur planen skall förankras och göras känd bland barn/elever och föräldrar samt vilken kompetensutveckling som planeras under året.
- Den upprättade kvalitetsredovisningen bör förbättras vad avser beskrivningen av åtgärder för att öka måluppfyllelsen.

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat om skolans utbildning ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som skolor i det offentliga skolväsendet skall förmedla. Vidare har granskats om skolan även i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.

Skolan skall, enligt läroplanen, klargöra för eleverna vilka mål utbildningen har. Det åligger skolan att följa upp elevernas kunskapsutveckling och utvärdera resultaten i relation till de nationella målen. I skolans uppdrag ingår även mål som gäller elevernas generella kunskapsutveckling. Undervisningen skall bidra till att eleverna utvecklar nyfikenhet och lust att lära, strategier för det egna lärandet, tillit till den egna förmågan att arbeta självständigt och tillsammans med andra, inta ett kritiskt förhållningssätt, förmåga att lyssna, diskutera samt se helheter och sammanhang.

Inspektörerna bedömer att barnen i Stensbo Skolas förskoleklass ges goda möjligheter till utveckling och lärande som en grund för fortsatt skolgång. Förskoleklassens lärare konkretiserar och arbetar med målen att sträva mot i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet (Lpo 94).

Eleverna berättar att de i skolan inte pratar så mycket om vad de förväntas kunna och vilka mål de skall uppnå och vid lärarintervjun framkommer det att lärarna tycker att det är svårt att på ett bra sätt informera eleverna om läroplanens och kursplanernas mål. Inspektörerna bedömer att skolan bör arbeta vidare med att förtydliga målen för eleverna.

Stensbo skola följer upp elevernas resultat, särskilt i ämnena svenska, engelska och matematik. Vid inspektionstillfället hade skolan däremot inte gjort någon sammanställning över resultaten i övriga ämnen. Skolan genomför de nationella ämnesproven i svenska, engelska och matematik för årskurs 5. Av resultatsammanställningen för vårterminen 2006 framgår att åtta av nio elever uppnådde målen i svenska, sex av nio elever uppnådde målen i engelska och sju av nio elever uppnådde målen i matematik. Inspektörerna bedömer att skolan nog bör analysera orsakerna till den relativt låga måluppfyllelsen i ämnena engelska och matematik och vidta åtgärder för att ge eleverna möjligheter att i större utsträckning nå målen.

Samtliga intervjuade elever upplever miljön i skolan som trygg såväl fysiskt som psykosocialt. Föräldrar som intervjuats av inspektörerna ger uttryck för stort förtroende för skolan och menar att deras barn är trygga under skoldagen och att kontakten mellan hem och skola är optimal. De visar stor tilltro till lärarna när det gäller utbildningens mål och måluppfyllelse. Inspektörerna bedömer att skolan utgör en trygg miljö och att elevernas deltagande i klass- och elevråd bidrar till deras utveckling.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att utbildningen vid Stensbo Skola ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som skolor i det offentliga skolväsendet skall förmedla samt att skolan även i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.

Inspektörerna vill dock påpeka att eleverna skall känna till målen för utbildningen, att skolan bör analysera orsakerna till den relativt låga måluppfyllelsen i ämnena engelska och matematik och vidta åtgärder för att ge eleverna möjligheter att i större utsträckning nå målen. Vidare saknar skolan rutiner och former för att följa upp och utvärdera elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet i det inre arbetet; innehåll, organisation och arbets sätt i undervisningen; individanpassning och stöd; utvärdering av lärandet, kvalitetssäkring och förbättringsarbete; skolledning och intern kommunikation.

Därtill har granskats om elevens rätt till en allsidig och saklig undervisning tillgodoses i utbildningen.

Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen och andra författningar som gäller för den fristående skolan.

Arbetsmiljö och delaktighet

Inspektörerna kunde se att personalen har ett respektfullt förhållningssätt till eleverna och att man arbetar systematiskt för att motverka kränkningar. Vid elevintervjuerna framkommer att eleverna är medvetna om att kränkningar kan förekomma i skolan men de uttrycker tillit till att de vuxna vidtar åtgärder när akuta situationer uppstår.

Från och med den 1 april 2006 råder ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Den nya lagens (SFS 2006:67) ändamål är att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder samt att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling.

Huvudmannen är skyldig att bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och bland annat se till att det upprättas en likabehandlingsplan i varje skola. I planen skall planerade åtgärder redovisas. Planen skall följas upp varje år. I det målinriktade arbetet ingår även att vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för trakasserier och annan kränkande behandling liksom att vid behov utreda omständigheterna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra fortsatta trakasserier eller annan kränkande behandling.

Vid besöksstillfället fanns det i Stensbo Skola en *Handlingsplan mot kränkande behandling tillika likabehandlingsplan* som bland annat beskriver förebyggande arbete och åtgärder att vidta i samband med akuta situationer. Inspektörerna bedömer att likabehandlingsplanen saknar beskrivningar om hur planen skall förankras och göras känd bland barn/elever och föräldrar samt vilken kompetensutveckling som planeras under året (se Skolverkets Allmänna råd och kommentarer).

Inspektörerna vill vidare uppmärksamma skolan på att det sedan den 15 oktober 2006 finns ett krav på att en likabehandlingsplan skall upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen och eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande skall anpassas efter deras ålder och mognad (SFS 2006:1083).

Eleverna får lära sig att arbeta i demokratiska arbetsformer. Alla elever deltar i klassråd och eleverna i årskurs 5 utgör skolans elevråd. I elevrådet har man kunnat påverka tillkomsten av en parkeringsplats, inköp av lekredskap, böcker, spel m.m. enligt vad som framkommer vid elevintervjun. Inspektörerna bedömer att elevernas deltagande i klass- och elevråd bidrar till deras utveckling.

Organisation och arbetssätt i undervisningen

Eleverna i förskoleklassen och årskurserna 1–5 är fördelade på tre åldersblandade klasser, F–1, 2–3 och 4–5. Vid personalintervjun beskriver någon av lärarna att man arbetar ”Freinetinspirerat” - ett arbetssätt där grundidén är att elever kritiskt skall utforska sin omvärld och producera egna material i form av läromedel och tidningar. Skolan förutsätts vidare inom olika projekt ha kontakt med barn från andra delar av världen. Inspektörerna noterar att Stensbo Skola deltar i flera projekt, bl. a. i samarbete med Universeum i Göteborg och Nordens Ark i Hunnebostrand.

Inspektörerna bedömer att organiseringen av verksamheten i huvudsak stödjer elevernas kunskapsutveckling.

Individanpassning och stöd

Stensbo Skola har rutiner för att upptäcka elever i behov av särskilt stöd. Stödet ges, enligt lärarna, till största delen inom klassens ram och ibland enskilt av skolans speciallärare. Åtgärdsprogram upprättas för de elever som behöver särskil-

da stödåtgärder enligt en för skolan gemensam mall. Enligt rektorn, intervjuade lärare och föräldrar får elever i behov av särskilda stödåtgärder det stöd de har rätt till.

Utvärdering av lärandet

I de lokalt bearbetade kursplanerna redovisar skolan hur arbetslagen genomför och utvärderar verksamheten. Diagnostiska prov i svenska och matematik genomförs i årskurs 2 och samtliga elevers läsutveckling följs upp med hjälp av s.k. läsutvecklingsscheman, LUS. I den s.k. *Vikboken* – en loggbok där eleverna samlar noggrant utvalda elevarbeten – kan föräldrar följa elevernas framsteg.

Inför utvecklingssamtalen uppdaterar specialläraren elevernas läsutvecklingsscheman, som redovisas och diskuteras under samtalet. Enligt elever, föräldrar och lärare, diskuteras vid samtalen hur eleverna utvecklas och klarar sina uppgifter, men uppgifterna ställs inte alltid i tydlig relation till de kunskapsmål som skall uppnås. Eftersom syftet är att utvecklingssamtal skall grundas på en utvärdering av elevens utveckling i relation till målen i såväl läroplanen som kursplanerna konstaterar inspektörerna att utvecklingssamtalen bör förbättras.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. skall varje skola årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten. Kvalitetsredovisningen skall innehålla en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse.

Stensbo Skola beskriver sin verksamhet i en läsårsplanering som utgår från föregående läsårs utvärderingar. I den skriftliga kvalitetsredovisningen redogörs för måluppfyllelsen samt vilka åtgärder som bör vidtas för att öka denna. Avsnitten ”Åtgärder för ökad måluppfyllelse” är dock inte särskilt konkreta när det gäller planerade insatser. Inspektörerna bedömer att skolan har ett system för kvalitetssäkring men att kvalitetsredovisningen bör förbättras vad avser beskrivningen av åtgärder för att öka måluppfyllelsen. Vidare saknar skolan rutiner för att följa upp elevernas kunskapsutveckling i andra ämnen än svenska, engelska och matematik.

Ledning och intern kommunikation

Rektorn, som är utbildad mellanstadie lärare, arbetar 20 procent som rektor och 80 procent som lärare. Hon deltar för närvarande i den statliga rektorsutbildningen och är ledamot i skolans styrelse. Vid intervjuerna framkommer att rektorn är väl förtrogen med verksamheten och åtnjuter elevernas, föräldrarnas och personalens förtroende.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att undervisningens organisering utgår från elevernas behov, att elevernas rätt till en allsidig och saklig undervisning tillgodoses i utbildningen och att rektorn är väl förtrogen med verksamheten. Inspektörerna bedömer vidare att skolan har ett fungerande system för kvalitetssäkring, men att den upprättade kvalitetsredovisningen bör förbättras liksom uppföljningen av elevernas kunskapsutveckling i andra ämnen än svenska, engelska och ma-

tematik. Likabehandlingsplanen bör förbättras vad gäller beskrivningar om hur planen skall förankras och göras känd bland barn/elever och föräldrar samt vilken kompetensutveckling som planeras under året. Vidare bör utvecklings-samtalen förbättras.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen: Tillgången till utbildning som skall erbjudas, öppenheten och urvalsregler, personalens kompetens samt läromedel, pedagogiska material och utrustning.

Inspektionen av fristående skolor omfattar även en granskning av eventuella avgifter samt skolans stabilitet avseende ekonomi och elevunderlag samt huvudmannens förutsättningar att bedriva verksamheten i enlighet med gällande bestämmelser.

Bestämmelser finns i bl.a. skollagen och förordningen om fristående skolor.

Huvudmannen för skolan har lämnat en årsredovisning avseende räkenskapsåret 2005. Av dokumentet framgår att verksamheten i huvudsak finansieras via bidrag från elevernas hemkommuner. Det redovisade ekonomiska läget visar på en stabil verksamhet med en ekonomi i balans.

Vid antagning till Stensbo Skola tillämpar huvudmannen principen turordning efter anmälningsdatum utan förturer.

Inspektörerna bedömer att utbildningen vid skolan är avgiftsfri för eleverna.

Stensbo Skolas lärare är utbildade för den undervisning de bedriver och undervisningslokalerna är i stort ändamålsenligt utrustade med tidsenliga läromedel. Huvudmannen har avsatt resurser motsvarande 3 000 kronor per anställd och läsår för kompetensutveckling. Därutöver uppmuntras lärarna att fortbilda sig genom fritidsstudier. Intervjuade lärare är i huvudsak nöjda med den kompetensutveckling som erbjuds.

Samtliga elever läser engelska från och med årskurs 1 och skolan anordnar simkunnighetsprov med alla elever. Elever som inte klarar proven erbjuds simundervisning av skolan under skoltid.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att skolan har en ekonomi i balans, att lärarna är utbildade för den undervisning de bedriver och att skolan har förutsättningar att bedriva en verksamhet som motsvarar kraven på en fristående grundskola.

Datum	Ort
2006-12-06	Göteborg

Gerhard Eriksson

Patrik Nystedt